ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MARCO DARMON
της 16ης Σεπτεμβρίου 1993 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η κοινή οργάνωση αγοράς της ζάχαρης θεσπίστηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 40, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΟΚ και θεσμοθετήθηκε την 1η Ιουλίου 1968 με τον κανονισμό 1009/67/ΕΟΚ του Συμβουλίου [1]. Επί του παρόντος διέπεται από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981 [2], και αποσκοπεί στην «εξασφάλιση για τους τευτλοπαραγωγούς των εγγυήσεων τιμών και διάθεσης, που περιορίζονται σε ποσότητες οι οποίες συσχετίζονται με τις ανάγκες της κατανάλωσης ζάχαρης και τις δυνατότητες εξαγωγής του προϊόντος αυτού από την Κοινότητα» [3].

2. Σύμφωνα με ένα σύστημα ποσοστώσεων, απονέμονται οι ποσότητες της ζάχαρης που θα παραχθεί, καταρχάς, στα κράτη μέλη, τα οποία στη συνέχεια οφείλουν να τις κατανείμουν μεταξύ των διαφόρων παραγωγών. Η ζάχαρη υποδιαιρείται σε ζάχαρη Α, Β και Γ [4]. Οι ποσότητες ζάχαρης Α και ζάχαρης Β τυγχάνουν εγγυήσεων όσον αφορά την τιμή, η δε ελαχίστη τιμή της ζάχαρης Β είναι κατώτερη εκείνης της ζάχαρης Α [5]. Η ποσόστωση Β ανέρχεται σε ένα ποσοστό της ποσοστώσεως Α, μπορεί δε να ποικίλλει ανάλογα με τις χώρες και τις οικείες επιχειρήσεις [6]. Η ζάχαρη Γ είναι εκείνη που υπερβαίνει το άθροισμα των ποσοστώσεων Α και Β της εν λόγω επιχειρήσεως. Δεν τυγχάνει εγγυήσεως όσον αφορά την τιμή και μπορεί να διατεθεί μόνο εκτός της Κοινότητας, άνευ επιστροφής λόγω εξαγωγής [7].

3. Το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 3, του κανονισμού 1785/81, προβλέπει ότι το Συμβούλιο θα θεσπίσει τις διατάξεις-πλαίσια, ιδίως όσον αφορά τους όρους αγοράς, παραδόσεως, παραλαβής και πληρωμής των τεύτλων. Το δε άρθρο 30, παράγραφοι 4 και 5, διευκρινίζει ότι πρέπει να θεσπισθούν κοινοτικές διατάξεις είτε από την Επιτροπή είτε από το Συμβούλιο, προκειμένου να διέπουν τις συμβατικές σχέσεις μεταξύ των παραγωγών τεύτλων και των ζαχαροβιομηχανιών, και ιδίως τα κριτήρια κατανομής των ποσοτήτων τεύτλων μεταξύ των πωλητών.

4. Μέχρι σήμερα, οι εν λόγω λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού δεν έχουν ακόμη θεσπισθεί [8].

5. Ο κανονισμός 1785/81 αναθέτει επίσης αρμοδιότητα στα κράτη, τα οποία, ελλείψει διεπαγγελματικών συμφωνιών, μπορούν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των ενδιαφερομένων μερών (άρθρο 7, παράγραφος 5).

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

1 — JO, no 308, σ. 1.

2 — Κανονισμός περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 177, σ. 4), όπως τελευταίως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1069/89 του Συμβουλίου, της 18ης Απριλίου 1989 (ΕΕ L 114, σ. 1).

3 — Απόφαση 90/45/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (ΕΕ 1990, L 31, σημείο 14). Βλ., επίσης, τη σκέψη 4 της αποφάσεως της 16ης Ιανουαρίου 1979, 151/78, Sukkerfabriken Nykøbing (Συλλογή τόμος 1979/1, σ. 1).

4 — Βλ. το άρθρο 24 του κανονισμού 1785/81.

5 — Άρθρο 5, παράγραφος 2, του κανονισμού 1785/81.

6 — Βλ. το άρθρο 24 του κανονισμού 1785/81.

7 — Βλ. τα άρθρα 24, παράγραφος 1, στοιχείο γ', και 26, παράγραφος 1, του κανονισμού 1785/81 και απόφαση 90/45/ΕΟΚ, σημείο 16, σ. 34.

8 — Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 206/68 του Συμβουλίου, της 20ής Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού των διατάξεων-πλαισίων για τα συμφωνητικά και τις διεπαγγελματικές συμφωνίες που αφορούν την αγορά τεύτλων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/033, σ. 3), δεν προβλέπει καμία διάταξη σχετικά με την κατανομή των ποσοστώσεων μεταξύ των παραγωγών ζαχαροτεύτλων.

Ήδη το άρθρο 1 του κανονισμού ΕΟΚ 741/75 του Συμβουλίου, της 18ης Μαρτίου 1975 [9] προέβλεπε ότι, ελλείψει συμφωνίας μεταξύ τευτλοπαραγωγών και παραγωγών ζάχαρης για την κατανομή των ποσοτήτων τεύτλων προς παράδοση, «το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος (μπορούσε) να προβλέψει κανόνες για την κατανομή».

6. Ο Mörlins, αγρότης, παραγωγός τεύτλων, αμφισβητεί τις ποσότητες τεύτλων που η ζαχαροβιομηχανία Zuckerfabrik Königslutter-Twülpstedt AG, της οποίας είναι μέτοχος, προσφέρεται να αγοράσει από αυτόν στο πλαίσιο των ετήσιων συμφωνητικών παραδόσεως και, ιδίως, την κατανομή τους μεταξύ ποσοστώσεων Α και Β.

7. Στηριζομένη στο άρθρο 30 του κανονισμού 1785/81, η εν λόγω ζαχαροβιομηχανία απονέμει στον Mörlins ποσότητες παραδόσεως που ανέρχονται σε 19 381 δεκατόνους για την ποσόστωση Α και σε 15 090 δεκατόνους για την ποσόστωση Β, στις οποίες προστίθενται ειδικά δικαιώματα παραδόσεως.

8. Ο ενάγων της κύριας δίκης θεωρεί ότι η ισορροπία μεταξύ των χορηγηθεισών ποσοτήτων πρέπει να αποκατασταθεί με αύξηση των ποσοτήτων που χορηγήθηκαν για την ποσόστωση Α και ενάγει τη ζαχαροβιομηχανία ενώπιον του Landgericht Braunschweig προκειμένου να υποχρεωθεί να συνάψει νέο συμφωνητικό παραδόσεως ζαχαροτεύτλων για την περίοδο εμπορία 91/92 με, ιδίως, δικαίωμα παραδόσεως για την ποσόστωση Α τουλάχιστον 26 516 δεκατόνων. Ο ενάγων στηρίζεται ιδίως: i) στην απαγόρευση των διακρίσεων του άρθρου 26 του γερμανικού νόμου κατά των περιορισμών του ανταγωνισμού (στο εξής: GWB) (επιχείρηση έχουσα δεσπόζουσα θέση δεν μπορεί να μεταχειρίζεται διαφορετικά μία επιχείρηση, όπως είναι ένας προμηθευτής, σε σχέση προς άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις) και ii) στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των μετόχων κατά το γερμανικό δίκαιο περί ανωνύμων εταιριών, ειδικότερα οσάκις αυτοί παρέχουν, ως εισφορά, περιοδικές παροχές σε είδος (άρθρο 53 α του γερμανικού νόμου περί ανωνύμων εταιριών) (στο εξής: AktG).

9. Επιτρέπει η ύπαρξη κοινής οργανώσεως των αγορών την εφαρμογή του εθνικού δικαίου περί ενώσεων και εταιριών στις έννομες σχέσεις μεταξύ παραγωγών τεύτλων και ζαχαροβιομηχανιών;

10. Επ' ευκαιρία άλλης υποθέσεως και χωρίς να κρίνει αναγκαίο να αποταθεί στο Δικαστήριο, το Bundesgerichtshof αποφάνθηκε ότι η απάντηση στο εν λόγω ερώτημα είναι καταφατική, καθόσον αφορά το εθνικό δίκαιο του ανταγωνισμού, για τον κύριο λόγο ότι οι κοινοτικοί κανόνες δεν επιτρέπουν τους περιορισμούς του ανταγωνισμού στο πλαίσιο της αποκτήσεως πρώτων υλών [10].

11. Το Landgericht Braunschweig κρίνει, αντιθέτως, ότι η ύπαρξη κοινής οργανώσεως της αγοράς της ζάχαρης αποκλείει την εφαρμογή του γερμανικού δικαίου περί ενώσεων στις εν λόγω έννομες σχέσεις [11]. Λαμβάνοντας υπόψη την προπαρατεθείσα απόφαση του Bundesgerichtshof και το ζήτημα που τίθεται με την αιτηθείσα εφαρμογή του εθνικού δικαίου περί εταιριών, σας υποβάλλει δύο προδικαστικά ερωτήματα, αφενός, αν, για την εκτίμηση των κριτηρίων κατανομής των ποσοστώσεων μεταξύ πωλητών, η κοινή οργάνωση αγοράς απαγορεύει την εφαρμογή των κανόνων του γερμανικού δικαίου

9 — Κανονισμός περί θεσπίσεως ειδικών κανόνων για την αγορά των ζαχαροτεύτλων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/012, σ. 26).

10 — Απόφαση της 13ης Νοεμβρίου 1990, LM αριθ. 71, επί του άρθρου 26 GWB.

11 — Απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου, σ. 7 της γαλλικής μεταφράσεως.

περί ενώσεων και εταιριών, αφετέρου, αν η εν λόγω οργάνωση παρέχει στο εθνικό ενοχικό περί συμβάσεων δίκαιο κριτήρια για την κατανομή μεταξύ καλλιεργητών τεύτλων τις ποσότητες που ο βιομήχανος προσφέρεται να αγοράσει [12].

12. Ας εξετάσουμε το πρώτο ερώτημα.

13. Με την απόφασή σας της 16ης Ιανουαρίου 1979, Sukkerfabriken Nykøbing [13], κρίνατε ότι η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης επεκτείνεται στις σχέσεις μεταξύ των παραγωγών ζαχαροτεύτλων και των βιομηχάνων ζάχαρης, καθόσον αυτή αφορά ειδικώς την παραγωγή ζάχαρης: επομένως, τα κράτη μέλη δεν μπορούν πλέον, καταρχήν, να ενεργούν μονομερώς στον εν λόγω τομέα.

14. Ως προς τις διατάξεις του κανονισμού 1785/81, που διέπουν τις εν λόγω σχέσεις, επιβάλλεται μία διάκριση μεταξύ εκείνων που παραπέμπουν σε μελλοντική κοινοτική ρύθμιση και εκείνων που «μεταβιβάζουν» αρμοδιότητα στα κράτη μέλη.

15. Τα άρθρα 7, παράγραφοι 1 και 3, και 30, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 αφορούν την ίδια περίπτωση: η κοινή οργάνωση αγοράς παρέχει αρμοδιότητα *στην Κοινότητα* προκειμένου να καθορίσει τις διατάξεις-πλαίσιο ή τους συμπληρωματικούς κανόνες εφαρμογής.

16. Οι διατάξεις αυτές διακρίνονται ριζικώς από εκείνες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 7, παράγραφος 5, του ιδίου κανονισμού ή από το άρθρο 1 του κανονισμού 741/75, τα οποία, στο πλαίσιο κοινής οργανώσεως αγοράς, παρέχουν αρμοδιότητα *στα κράτη μέλη*. Στο τελευταίο αυτό κείμενο βασίστηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Sukkerfabriken Nykøbing.

17. Εν προκειμένω ερωτάται αν, οσάκις η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση παρέχει ρητώς αρμοδιότητα στην Κοινότητα για τη ρύθμιση ενός σημείου κοινής οργανώσεως αγοράς, μπορεί ένα κράτος μέλος, λαμβάνοντας υπόψη τη σιωπή του κοινοτικού νομοθέτη, να νομοθετήσει ως προς το σημείο αυτό, διάφορο εκείνων που αποτελούν αντικείμενο αναθέσεως, ρητής επίσης, αρμοδιότητας σ' αυτό.

18. Ας υπενθυμίσουμε τους κύριους άξονες της νομολογίας του Δικαστηρίου στο συγκεκριμένο θέμα.

19. Όπως ορθώς παρατηρεί η Επιτροπή [14], εν αντιθέσει προς το άρθρο 113 της Συνθήκης, σχετικά με την κοινή εμπορική πολιτική, το άρθρο 43 δεν αναθέτει *αποκλειστική* αρμοδιότητα στην Κοινότητα στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής.

20. Πάντως, εφόσον η Κοινότητα κάνει χρήση της εξουσίας της — που στηρίζεται στο άρθρο 40, παράγραφος 2, της Συνθήκης — να θέτει σε εφαρμογή κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών, «αντικαθιστά» [15] τις εθνικές οργανώσεις και τα κράτη μέλη δεν έχουν πλέον αρμοδιότητα για να ρυθμίζουν τη συγκεκριμένη αγορά.

12 — Τα προδικαστικά ερωτήματα περιλαμβάνονται στο σημείο III της εκθέσεως ακροατηρίου.

13 — Σκέψη 17 (βλ. την παραπομπή στην απόφαση, ανωτέρω, στην υποσημείωση 3).

14 — Παρατηρήσεις της Επιτροπής, σ. 14 της γαλλικής μεταφράσεως.

15 — Βλ. το γράμμα του άρθρου 43, παράγραφος 2.

21. Έτσι, κρίνετε ότι,

«όταν μία ρύθμιση περί κοινής οργανώσεως αγοράς μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί *πλήρες σύστημα*, τα κράτη μέλη δεν έχουν πλέον καμία αρμοδιότητα στον τομέα αυτόν, *εκτός αν υπάρχουν ειδικές διατάξεις που προβλέπουν το αντίθετο*» [16].

22. Η πλέον πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου διευκρινίζει ότι

«από τη στιγμή κατά την οποία η Κοινότητα έχει καθιερώσει κοινή οργάνωση αγοράς σε συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μονομερούς μέτρου, δυναμένου να εισαγάγει παρέκκλιση απ' αυτήν ή να την παραβλάψει» [17].

23. Το ίδιο θα συνέβαινε ακόμη και αν το μονομερές μέτρο επρόκειτο να «εξυπηρετεί την κοινή πολιτική της Κοινότητας» [18]. Πράγματι,

«εναπόκειται στην Κοινότητα, και όχι στα κράτη μέλη, να επιδιώξει επίλυση του (εν προκειμένω) προβλήματος στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής» [19].

24. Ως προς την αρχή αυτή της πλήρους μεταβιβάσεως αρμοδιότητας υπέρ της Κοινότητας υφίσταται μία εξαίρεση αναφερομένη στην απόφαση του Δικαστηρίου Prantl [20]: ειδικές διατάξεις του κανονισμού περί θεσπίσεως της κοινής οργανώσεως αγοράς μπορούν, ως προς ένα συγκεκριμένο σημείο, να παρέχουν αρμοδιότητα στα κράτη μέλη [21]. Έτσι, το άρθρο 1 του κανονισμού 741/75 ορίζει ότι «εφόσον δεν έγινε συμφωνία, προ της σποράς, μέσω διεπαγγελματικών συμφωνιών, για την κατανομή μεταξύ πωλητών των ποσοτήτων τεύτλων που ο βιομήχανος προσφέρεται να αγοράσει για την παραγωγή ζάχαρης εντός των ορίων της βασικής ποσοστώσεως, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος δύναται να προβλέψει κανόνες για την κατανομή». Με την απόφαση Sukkerfabriken Nykøbing, το Δικαστήριο ερμήνευσε τη διάταξη αυτή ως «άρση του κοινοτικού εμποδίου» [22] επιτρέποντας στο οικείο κράτος μέλος να θεσπίζει τους κανόνες για να μπορεί να προβαίνει σε κατανομή. Στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής, ο αρμόδιος υπουργός είχε εκδώσει υπουργική απόφαση περί κατανομής των αντιστοίχων δικαιωμάτων παραγωγής εντός των ορίων της βασικής ποσοστώσεως μεταξύ των μελών του συνεταιρισμού της Zuckerfabriken και των καλλιεργητών επί συμβάσει. Το Δικαστήριο δέχθηκε την παρέμβασή του τονίζοντας ότι το άρθρο 1 του κανονισμού 741/75 «αποβλέπει στο να εξουσιοδοτήσει, ως προς τα εμπόδια που θα μπορούσαν να προκύψουν από την κοινοτική αρμοδιότητα, τα κράτη μέλη να προβαίνουν, σύμφωνα με το ίδιο εθνικό τους δίκαιο, σε κατανομή των δικαιωμάτων παραδόσεως τεύτλων (...)» [23].

25. Το άρθρο 7, παράγραφος 5, του κανονισμού 1785/81 αποτελεί ένα ακόμη παράδειγμα διατάξεως περί εξουσιοδοτήσεως των κρατών μελών να νομοθετούν κατ' εξαίρεση στο πλαίσιο κοινής οργανώσεως αγοράς. Το Δικαστήριο δεν βλέπει να υπάρχει εμπόδιο για την παρέμβαση του κράτους μέλους σε παρόμοια περίπτωση,

16 — Απόφαση της 13ης Μαρτίου 1984, 16/83, Prantl (Συλλογή 1984, σ. 1299, σκέψη 13), η υπογράμμιση είναι δική μου.

17 — Αποφάσεις της 19ης Μαρτίου 1991, C-32/89, Ελληνική Δημοκρατία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. I-1321, σκέψη 20) και της 7ης Απριλίου 1992, C-61/90 Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας (Συλλογή 1992, σ. I-2407, σκέψη 23).

18 — Απόφαση της 14ης Ιουλίου 1988, 90/86, Zoni (Συλλογή 1988, σ. 4285, σκέψη 26). Βλ., επίσης, την απόφαση της 6ης Νοεμβρίου 1990, C-86/89, Ιταλία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1990, σ. I-3891, σκέψη 19).

19 — Όπ.π.

20 — Προπαρατέθηκε (Βλ. τις ανωτέρω παραπομπές, υποσημείωση 16).

21 — Σκέψη 13, προπαρατέθηκε.

22 — Σκέψη 24.

23 — Σκέψη 25.

εφόσον οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου και οι γενικοί κανόνες που διέπουν την κοινή γεωργική πολιτική τηρούνται [24].

26. Δεν αμφισβητείται ότι στη Γερμανία κανένα μέτρο δεν ελήφθη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 5, του κανονισμού 1785/81 ή του άρθρου 1 του κανονισμού 741/75.

27. Επομένως, εν αντιθέσει προς την υπόθεση Sukkerfabriken Nykøbing, το εθνικό δίκαιο δεν εφαρμόζεται εν προκειμένω δυνάμει αναθέσεως αρμοδιότητας από τον κοινοτικό νομοθέτη.

28. Τα άρθρα 7, παράγραφοι 3 και 4, και 30, παράγραφος 5, δεν προβλέπουν εξαίρεση από την κοινοτική αρμοδιότητα παρέχοντας αρμοδιότητα στα κράτη μέλη. Αντιθέτως, παρέχουν αρμοδιότητα στην Κοινότητα. Επομένως, πώς μπορεί ένα κράτος μέλος να ρυθμίζει το ζήτημα;

29. Αναμφίβολα, ένα κράτος μέλος θα ήταν ριζικώς αναρμόδιο για τον καθορισμό των κριτηρίων κατανομής, αν η Κοινότητα τα είχε θεσπίσει. Όμως, τι συμβαίνει σε περίπτωση που ο κοινοτικός νομοθέτης σιγεί και, επομένως, υφίσταται *κενό* στην κοινή ρύθμιση;

30. Κρίνετε ότι

«Ενώπιον της καταστάσεως αυτής, η διατήρηση ή η θέσπιση από κράτος μέλος εθνικών μέτρων που προορίζονται να υλοποιήσουν στο έδαφός του τους στόχους που επιδιώκονται με την οργάνωση αγοράς (...) δεν μπορούν καταρχήν να προκαλέσουν αντιρρήσεις» [25].

31. Δεν παραιτείται εν προκειμένω η Κοινότητα από την άσκηση των αρμοδιοτήτων της που μεταβιβάστηκαν στα κράτη μέλη. Αυτά απολαύουν αρμοδιότητας καθ' υποκατάσταση σ' έναν τομέα που ανήκει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Κοινότητας. Είναι «διαχειριστές του κοινού συμφέροντος» [26].

«(...) παρόμοια μέτρα δεν μπορούν (...) να θεωρηθούν ότι εμπίπτουν στην άσκηση ιδίας αρμοδιότητας των κρατών μελών, αλλά ως εφαρμογή του καθήκοντος συνεργασίας που τους επιβάλλει το άρθρο 5 της Συνθήκης, σε περιπτώσεις που χαρακτηρίζονται από την αδράνεια του κοινοτικού νομοθέτη, ενόψει της πραγματοποίησης των στόχων της κοινής οργάνωσης αγοράς» [27].

32. Η εν λόγω «καθ' υποκατάσταση» αρμοδιότητα των κρατών μελών πρέπει, επομένως, να ασκείται προκειμένου να τηρούνται το άρθρο 5, οι γενικοί κανόνες της Συνθήκης και το παράγωγο δίκαιο στον υπό εξέταση τομέα.

33. Επομένως, οσάκις έρχεται να καλύψει την απουσία κοινοτικής ρυθμίσεως, η αρμοδιότητα των κρατών μελών δεν αποκλείεται, ακόμη και στο πλαίσιο μιας κοινής οργανώσεως αγοράς.

24 — Όπ.π., σκέψη 22.

25 — Απόφαση της 28ης Μαρτίου 1984, 47/83 και 48/83, Pluimveeslachterijen Midden-Nederland και Van Miert (Συλλογή 1984, σ. 1721, σκέψη 22).

26 — Απόφαση της 5ης Μαΐου 1981, 804/79, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Συλλογή 1981, σ. 1045, σκέψη 30).

27 — Απόφαση Pluimveeslachterijen Midden-Nederland και Van Miert, προπαρατέθηκε, σκέψη 23.

34. Έτσι, με την απόφαση της 5ης Μαΐου 1981, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου [28], το Δικαστήριο δέχθηκε ότι ο Βρετανός νομοθέτης συμπληρώνει ένα κενό που δεν κάλυψε η κοινοτική ρύθμιση στον τομέα της αλιείας. Το Δικαστήριο διατύπωσε μόνο την απαρέσκειά του για το γεγονός ότι αυτή η πρωτοβουλία ελήφθη χωρίς να ενημερωθεί η Επιτροπή εν ευθέτω χρόνω [29].

35. Τέλος, το Δικαστήριο δέχεται την αρμοδιότητα των κρατών μελών ακόμη και οσάκις ο κοινοτικός νομοθέτης ρητώς παρέπεμψε σε μεταγενέστερους κανονισμούς.

36. Έτσι, το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμου (ΕΟΚ) 2777/75 του Συμβουλίου [30], προέβλεπε ότι οι διατάξεις που αποβλέπουν, μεταξύ άλλων, στη βελτίωση της ποιότητας και καθορίζουν τους κανόνες εμπορίας στον τομέα του κρέατος πουλερικών έπρεπε να εκδίδονται από το Συμβούλιο. Ελλείψει θεσπίσεως των εν λόγω διατάξεων, το Δικαστήριο δέχθηκε, με την προπαρατεθείσα απόφαση Pluimveeslachterijen Midden-Nederland και Van Miert, ότι οι Κάτω Χώρες θέτουν σε ισχύ μία περί υποκαταστάσεως ρύθμιση, υπό τον όρο ότι συμβιβάζεται με τις αρχές της κοινής οργανώσεως αγοράς και εφαρμόζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 της Συνθήκης [31]

37. Επομένως, στο πλαίσιο καταστάσεως που χαρακτηρίζεται από την απουσία μέτρων εφαρμογής προβλεπομένων από τα άρθρα 7, παράγραφοι 3 και 4, και 30, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81, οι εν λόγω διατάξεις δεν απαγορεύουν ούτε τη θέσπιση εθνικής ρυθμίσεως ούτε τη λήψη υπόψη προϋφισταμένης εθνικής ρυθμίσεως.

38. Ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληροί η εν λόγω ρύθμιση;

39. Με την απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 1978, Bussone [32], το Δικαστήριο έκρινε ότι ένα κράτος μέλος μπορεί, σε περίπτωση σιγής των κοινοτικών κειμένων σχετικά με την τιμή πωλήσεως των ετικετών και τη χρηματοδότηση των ελέγχων στον τομέα των αυγών, να ρυθμίζει το εν λόγω ζήτημα, αλλ' ότι

«το δικαίωμα αυτό (...) δεν μπορεί να ασκείται κατά τρόπο που να τίθεται υπό αμφισβήτηση ο σκοπός της ρυθμίσεως που το εκχωρεί» [33].

40. Ως προς τις κοινές οργανώσεις αγοράς που στηρίζονται σε κοινό σύστημα τιμών, το Δικαστήριο κρίνει, παγίως [34], ότι

«(...) οι διατάξεις ενός κοινοτικού γεωργικού κανονισμού που περιλαμβάνει σύστημα τιμών το οποίο εφαρμόζεται στα στάδια της παραγωγής και του χονδρικού εμπορίου αφήνουν ανέπαφη την εξουσία των κρατών μελών — υπό την επιφύλαξη των λοιπών διατάξεων της Συνθήκης — να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα σχηματισμού των τιμών στα στάδια του λιανικού εμπορίου και της καταναλώσεως, *υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά δεν θέτουν σε κίνδυνο τους στόχους ή τη λειτουργία της εν λόγω κοινής οργανώσεως αγοράς*» [35].

28 — Βλ. την παραπομπή στην απόφαση, ανωτέρω, στην υποσημείωση 26.

29 — Σκέψεις 31 και 35.

30 — Κανονισμός της 29ης Οκτωβρίου 1975, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του κρέατος πουλερικών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/014, σ. 71).

31 — Σκέψη 26.

32 — Υπόθεση 31/78, Συλλογή τόμος 1978, σ. 875.

33 — Σκέψη 16.

34 — Βλ. τη σκέψη 18 της αποφάσεως της 18ης Οκτωβρίου 1979, 5/79, Buys (Συλλογή τόμος, 1979 II, σ. 559) και την παρατεθείσα νομολογία.

35 — Όπ.π., η υπογράμμιση δική μου.

41. Με την απόφαση Pluimveeslachterijen Midden-Nederland και Van Miert, υπενθυμίζοντας τις αποφάσεις Van der Hulst [36] και Van der Hazel [37], το Δικαστήριο διατύπωσε τον γενικό κανόνα, σύμφωνα με τον οποίο οι θεσπισθείσες ή διατηρηθείσες από τα κράτη μέλη διατάξεις, οι οποίες συμπληρώνουν τα κενά κοινής οργανώσεως αγορών «είναι αποδεκτές μόνον υπό τον όρο ότι συμβιβάζονται με τις αρχές» αυτής [38].

42. Η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης λαμβάνει υπόψη, ιδίως, τους προβλεπομένους στο άρθρο 39 της Συνθήκης [39] στόχους, όπως είναι αυτοί της σταθεροποιήσεως των αγορών και της προστασίας του βιοτικού επιπέδου του γεωργικού πληθυσμού.

43. Σημειώνεται εν προκειμένω ότι το εν λόγω άρθρο τονίζει ότι, κατά την εκπόνηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι, στα κράτη μέλη, η γεωργία αποτελεί έναν τομέα στενά συνδεδεμένο με το σύνολο της οικονομίας [40].

44. Το Δικαστήριο κρίνει ότι οι κοινές οργανώσεις αγοράς στηρίζονται

«στην αρχή της *ανοικτής αγοράς, στην οποία κάθε παραγωγός έχει ελεύθερη πρόσβαση* και της οποίας η λειτουργία ρυθμίζεται αποκλειστικά από τα όργανα που προβλέπονται από την οργάνωση αυτή» [41].

45. Ποια είναι η θέση των κανόνων περί ανταγωνισμού στο πλαίσιο ενός τομέα που χαρακτηρίζεται από τις παρεμβάσεις του κράτους και τις παροτρύνσεις για τη σύσταση ενώσεων τόσο στο στάδιο της παραγωγής όσο και σε εκείνο της εμπορίας;

46. Κατά το άρθρο 42, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, «οι διατάξεις του κεφαλαίου του σχετικού με τους κανόνες του ανταγωνισμού δεν εφαρμόζονται στην παραγωγή και στο εμπόριο των γεωργικών προϊόντων παρά μόνο κατά το μέτρο που ορίζεται από το Συμβούλιο στο πλαίσιο των διατάξεων και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του άρθρου 39».

47. Το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση της 29ης Οκτωβρίου 1980, Maizena [42], ότι η εν λόγω διάταξη αναγνωρίζει

«την υπεροχή της αγροτικής πολιτικής σε σχέση με τους στόχους της Συνθήκης στο πεδίο του ανταγωνισμού και την εξουσία του Συμβουλίου να αποφασίζει σε ποιο μέτρο εφαρμόζονται οι κανόνες ανταγωνισμού στον γεωργικό τομέα» [43].

48. Επομένως, αυτοί κατ' αρχήν δεν αποκλείονται από τον γεωργικό τομέα. Εξάλλου, από το 1962, ο κανονισμός 26 προέβλεπε ότι τα άρθρα 85 μέχρι και 90 της Συνθήκης εφαρμόζονται σε όλες τις συμφωνίες, αποφάσεις και πρακτικές που προβλέπονται στο άρθρο 85, παράγραφος 1, και στο άρθρο 86 της Συνθήκης, σχετικά με την παραγωγή ή την εμπορία των γεωργικών προϊόντων, στο μέτρο όπου η εφαρμογή τους δεν θέτει σε κίνδυνο την υλοποίηση των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής [44].

36 — Απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1975, 51/74 (Συλλογή τόμος 1975, σ. 29, σκέψη 26).

37 — Απόφαση της 18ης Μαΐου 1977, 111/76 (Συλλογή τόμος 1977, σ. 271, σκέψη 22).

38 — Σκέψη 25.

39 — 21η αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81.

40 — Άρθρο 39, παράγραφος 2, στοιχείο γ'.

41 — Απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 1978, 83/78, Pigs Marketing Board (Συλλογή τόμος 1978, σ. 739, σκέψη 57), η υπογράμμιση είναι δική μου.

42 — Υπόθεση 139/79, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 359.

43 — Σκέψη 23.

44 — Άρθρα 1 και 2 του κανονισμού περί εφαρμογής ορισμένων κανόνων ανταγωνισμού στην παραγωγή και την εμπορία γεωργικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 35).

49. Έτσι, στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης, όπως ρυθμίζεται από τον κανονισμό 1785/81, η Επιτροπή, με την προπαρατεθείσα απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 1989, έκρινε ότι δεν συμβιβάζονται προς το άρθρο 85 της Συνθήκης ΕΟΚ: i) μία ρήτρα περιλαμβανομένη στις συμφωνίες που συνήφθησαν μεταξύ της Confédération des betteraviers belges και της Société générale des fabricants de sucre de Belgique και «η οποία παραχωρούσε στα καλλιεργούμενα στο Βέλγιο τεύτλα προτεραιότητα για τις παραδόσεις που προορίζονται για την επίτευξη της βελγικής παραγωγής ζάχαρης στο πλαίσιο των ανωτάτων ποσοστώσεων (...)» [45], ii) ο αποκλεισμός των Γάλλων τευτλοκαλλιεργητών από την κατανομή των παραδόσεων τεύτλων σε βελγική ζαχαροβιομηχανία [46].

50. Αν οι συμβατικές σχέσεις μεταξύ παραγωγών ζαχαροτεύτλων και ζαχαροβιομηχάνων υπόκεινται στην τήρηση των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, μπορούν επίσης να διέπονται από το *εθνικό* δίκαιο του ανταγωνισμού και, ιδίως, από τις διατάξεις οι οποίες, όπως το άρθρο 26 GWB, απαγορεύουν τη δυσμενή μεταχείριση ορισμένων προμηθευτών από επιχείρηση έχουσα δεσπόζουσα θέση;

51. Δεν βλέπω για ποιο λόγο αυτές οι συμφωνίες δεν θα πρέπει να διέπονται από το εθνικό δίκαιο του ανταγωνισμού, οσάκις αυτό επιδιώκει, στο επίπεδο του κράτους μέλους, τους ίδιους στόχους με την κοινοτική ρύθμιση, ιδίως, όσον αφορά τις καταχρήσεις λόγω δεσπόζουσας θέσεως.

52. Επιπλέον, τονίζω ότι το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης επιβάλλει στην κοινή οργάνωση αγοράς την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ παραγωγών.

53. Επομένως, ο στόχος της κοινοτικής ρυθμίσεως ούτε απειλείται ούτε κινδυνεύει από εθνική διάταξη που απαγορεύει την άνιση μεταχείριση μεταξύ προμηθευτών επιχειρήσεως που έχει δεσπόζουσα θέση. Όπως ακριβώς ο προπαρατεθείς κανόνας της Συνθήκης, η εν λόγω εσωτερική διάταξη αποτελεί μόνο την έκφραση γενικής αρχής περί ισότητας, την οποία το κοινοτικό δίκαιο καθιέρωσε και κατά την οποία

«σε όμοιες καταστάσεις δεν πρέπει να επιφυλάσσεται διαφορετική μεταχείριση ούτε σε διαφορετικές καταστάσεις να επιφυλάσσεται όμοια μεταχείριση, εκτός αν η μεταχείριση αυτή είναι αντικειμενικά δικαιολογημένη» [47].

54. Επομένως, στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται, πρώτον, να επαληθεύει ότι η εφαρμογή του δικαίου του πραγματοποιείται τηρουμένου του συστήματος των ποσοστώσεων που ρυθμίζεται από το κοινοτικό δίκαιο [48].

55. Δεύτερον, πρέπει να εξετάζει αν, όπως ισχυρίζεται ο ενάγων της κύριας δίκης, η λήψη υπόψη — για την πραγματοποίηση της υπο-κατανομής — περιόδων αναφοράς χρονικώς απομακρυσμένων παραβιάζει, ως προς την ίση μεταχείριση των οικείων παραγωγών, το εθνικό δίκαιο, καθόσον αυτό θέτει σε εφαρμογή την αρχή που περιλαμβάνεται στο άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

56. Το ζήτημα εάν ένας εθνικός κανόνας, όπως είναι το άρθρο 53 a AktG, συμβιβάζεται προς την κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης μου φαίνεται πολύ πιο λεπτό.

45 — Διατακτικό, άρθρο 1.

46 — Διατακτικό, άρθρο 2.

47 — Απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 1988, 203/86, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1988, σ. 4563, σκέψη 25).

48 — Άρθρο 25 του κανονισμού 1785/81.

57. Ενθυμούμεθα ότι το άρθρο αυτό θέτει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των μετόχων: «Υπό παρόμοιες συνθήκες, οι μέτοχοι πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο».

58. Το γερμανικό δίκαιο γνωρίζει μία ιδιαίτερη μορφή ανώνυμης εταιρίας, την εταιρία παρεπομένων παροχών (Nebenleistungs-AG). Εκτός της εισφοράς του στο εταιρικό κεφάλαιο, ο μέτοχος υποχρεούται από το καταστατικό σε μία συμπληρωματική εισφορά συνισταμένη στην «παροχή περιοδικών παροχών που δεν συνίστανται σε χρήμα» [49], όπως η παράδοση πρώτων υλών, για παράδειγμα ζαχαροτεύτλων. Εξάλλου, η εν λόγω μορφή εταιρίας υφίσταται, στην πράξη, μόνο στον τομέα της μεταποιήσεως του ζαχαροτεύτλου σε ζάχαρη [50].

59. Μπορεί ο μέτοχος μιας τέτοιας εταιρίας, ο οποίος αμφισβητεί την εκ μέρους της κατανομή των ποσοτήτων παραδόσεως μεταξύ ποσοστώσεων Α και Β, να επικαλείται το άρθρο 53 a AktG και να διεκδικεί το δικαίωμα να μη τυγχάνει ολιγότερον καλής μεταχειρίσεως απ' ό,τι άλλοι μέτοχοι που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση; Δέχεται το κοινοτικό δίκαιο ότι η διατυπουμένη στο κείμενο αυτό αρχή μπορεί να χρησιμεύσει ως κριτήριο για την κατανομή μεταξύ παραγωγών ζαχαροτεύτλων των ποσοστώσεων [51] που έχουν χορηγηθεί στην επιχείρηση που παράγει τη ζάχαρη;

60. Θεωρώ ότι η απάντηση είναι ασφαλώς καταφατική, εφόσον η κατανομή πραγματοποιείται μεταξύ παραγωγών μετόχων.

61. Η απαίτηση ίσης μεταχειρίσεως των μετόχων αποτελεί εν προκειμένω απλώς την έκφραση, στο εσωτερικό δίκαιο, της αρχής της ισότητας του κοινοτικού δικαίου, η οποία διατυπούται στο άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο. Επομένως, το κριτήριο κατανομής που έχει αποδεχθεί το εργοστάσιο ζάχαρης, όπως για παράδειγμα η παραδοθείσα κατά τη διάρκεια δεδομένης περιόδου αναφοράς ποσότητα, πρέπει να εφαρμόζεται άνευ διακρίσεων μεταξύ παραγωγών μετόχων.

62. Πάντως, εν προκειμένω δεν γίνεται επίκληση της αρχής μόνο στο πλαίσιο αυτό. Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει, πράγματι, ότι, κατά τον ενάγοντα της κύριας δίκης, «το καταστατικό της εναγομένης (...) τείνει κατ' ανάγκην στο να ευνοεί τους μετόχους» και ότι «μεταξύ αυτών οφείλει, καταρχάς, το εργοστάσιο να κατανείμει τις ποσότητές του Α και Β» [52]. Σ' αυτή την περίπτωση, μπορεί ένας μέτοχος να επικαλείται την αρχή του άρθρου 53 a AktG προκειμένου να τύχει, εκ μέρους του ζαχαροβιομηχάνου, ευνοϊκότερης μεταχειρίσεως σε σχέση προς τους μη μετόχους προμηθευτές;

63. Δεν πρόκειται να ασχοληθώ εδώ με οποιαδήποτε ερμηνεία της προπαρατεθείσας διατάξεως που υπάγεται στην αρμοδιότητα και μόνο του εθνικού δικαστηρίου, αλλά πρέπει να τονισθεί ότι το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 741/75 του Συμβουλίου — τον οποίον ο κανονισμός 1785/81 του Συμβουλίου δεν κατήργησε — παρέχει συναφώς μία ενδιαφέρουσα ένδειξη. Πράγματι, προβλέπει ότι οι κανόνες σχετικά με την κατανομή μεταξύ πωλητών των ποσοτήτων τεύτλων, που ο βιομήχανος προσφέρεται να αγοράσει για την παραγωγή ζάχαρης εντός των ορίων της ποσοστώσεώς του, μπορούν, ελλείψει διεπαγγελματικών συμφωνιών, να καθορίζονται από το οικείο κράτος μέλος. Στην περίπτωση αυτή, το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, του εν λόγω κειμένου, ερμηνευόμενο υπό το φως της αποφάσεως της 16ης Ιανουαρίου 1979,

49 — Άρθρο 55 AktG.

50 — Βλ. παρατηρήσεις της Επιτροπής, σ. 8 της γαλλικής μεταφράσεως.

51 — Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 24 του κανονισμού 1785/81.

52 — Διάταξη του αιτούντος δικαστηρίου, σ. 4 της γαλλικής μεταφράσεως.

Sukkerfabriken Nykøbing [53], δέχεται ότι, πάντοτε εντός των ιδίων ορίων, δικαιώματα παραδόσεως μπορούν να αναγνωρίζονται σε πωλητές ζαχαροτεύτλων μη μέλη του συνεταιρισμού παραγωγής ζάχαρης.

64. Εφόσον αυτά τα δικαιώματα αναγνωρίστηκαν σε τρίτους από ανώνυμη εταιρία προσθέτων εις είδος παροχών, η οποία παράγει ζάχαρη, μπορεί ένας μέτοχος αυτής να στηριχθεί στην αρχή της ισότητας μεταξύ μετόχων προκειμένου να τα θέσει υπό αμφισβήτηση;

65. Μεταξύ παραγωγών μετόχων και παραγωγών μη μετόχων υφίσταται μία αντικειμενική διαφορά, η οποία παρέχει, ή μπορεί να παρέχει, ξεχωριστά δικαιώματα στους μεν και στους δε, έχοντας επιπτώσεις στα δικαιώματα παραδόσεως των ενδιαφερομένων. Η διαφορά αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

66. Συνεπώς, συμμερίζομαι την άποψη της Επιτροπής ότι η εν λόγω αρχή πρέπει να εφαρμόζεται στο δίκαιο περί ανωνύμων εταιριών «στο μέτρο που οι παραδόσεις των παραγωγών ζαχαροτεύτλων βασίζονται στις υποχρεώσεις παρεπομένων παροχών καθοριζομένων στο καταστατικό» [54]. Επομένως, η υποχρέωση ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ μετόχων δεν αμφισβητείται.

67. Εντούτοις, δεν αποκλείει δικαιώματα εγκύρως παραχωρηθέντα σε μη μετόχους, μόνον δε στην περίπτωση κατά την οποία θα αποδεικνυόταν ότι αυτά παρασχέθηκαν στους μη μετόχους κατόπιν προσβολής των δικαιωμάτων των μετόχων θα μπορούσαν οι μέτοχοι να τα αμφισβητήσουν. Αυτή η εκτίμηση υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του εθνικού δικαστηρίου.

68. Το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα δεν χρήζει μακράς αναπτύξεως.

69. Επιδιώκει κατ' ουσίαν τη συναγωγή των κριτηρίων, που η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης μπορεί να παράσχει στο εθνικό ενοχικό περί συμβάσεων δίκαιο, ως άμεσα εφαρμοστέο δίκαιο, προκειμένου να κατανέμονται, τηρουμένων των ποσοστώσεων, οι ποσότητες τεύτλων μεταξύ παραγωγών.

70. Το ερώτημα αυτό μπορεί να ερμηνευθεί διττώς.

71. Είτε αφορά τους άμεσα εφαρμοστέους κανόνες κοινοτικού δικαίου περί καθορισμού των κριτηρίων που ένας ιδιώτης μπορεί να επικαλείται στο πλαίσιο συμφωνητικού συναφθέντος μεταξύ παραγωγού τεύτλων και ζαχαροβιομηχάνου.

72. Έδειξα ότι οι κανονισμοί στον συγκεκριμένο τομέα, οι οποίοι εξ ορισμού έχουν άμεση εφαρμογή, τηρούν σιγή ως προς αυτά τα κριτήρια. Εντούτοις, δεν προκύπτει από αυτό «νομικό κενό» [55]. Τα άρθρα 39 έως 46 της Συνθήκης δεσμεύουν τα κράτη μέλη. Πάντως, δεν δημιουργούν δικαιώματα αμέσως υπέρ των ιδιωτών [56].

53 — Σκέψεις 23 και 25. Πρέπει να σημειωθεί ότι η διαφορά της κύριας δίκης στην υπόθεση αυτή αφορούσε την κατανομή των ποσοτήτων που μπορούν να παραδοθούν εντός των ορίων της βασικής ποσοστώσεως της επιχειρήσεως (βλ. σκέψεις 14 και 15).

54 — Παρατηρήσεις της Επιτροπής, σ. 9 της γαλλικής μεταφράσεως.

55 — Βλ. απόφαση της 16ης Μαρτίου 1977, 68/76, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή τόμος 1977, σ. 139, σκέψη 22).

56 — Από την σκέψη 6, τελευταίο εδάφιο, της αποφάσεως της 12η Ιουλίου, 2/73, Geddo (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 641) προκύπτει ότι το άρθρο 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, δεν έχει άμεσο αποτέλεσμα.

73. Είτε αφορά τα κριτήρια που παρέχει το κοινοτικό δίκαιο *στον εθνικό νομοθέτη*, όπως είναι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων του άρθρου 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, ή οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 39 στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής. Τους ανέφερα στο πλαίσιο της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα.

74. Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

I. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου δεν απαγορεύει εθνική ρύθμιση η οποία, εφαρμοζομένη ελλείψει κοινοτικών μέτρων εναρμονίσεως στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης, επιβάλλει ως προς τα συμφωνητικά που συνήφθησαν μεταξύ παραγωγών τεύτλων και ζαχαροβιομηχάνων την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, όπως αυτή πρέπει να εφαρμόζεται, αφενός, μεταξύ προμηθευτών δυνάμει του δικαίου περί ανταγωνισμού, αφετέρου, μεταξύ μετόχων ανώνυμης εταιρίας παρεπομένων παροχών δυνάμει του δικαίου περί εταιριών, εφόσον η εν λόγω ρύθμιση συμβιβάζεται με τον σκοπό που επιδιώκουν η κοινή οργάνωση αγοράς και το σύστημα των ποσοστώσεων.

II. Στο παρόν στάδιο εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα της ζάχαρης δεν περιέχει κανένα κανόνα σχετικά με την κατανομή των ποσοστώσεων μεταξύ παραγωγών, τον οποίο θα μπορούσε ένας πολίτης να επικαλεσθεί απευθείας ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου του.